

Mænd rede til at tage det Undervisningsarbejde op, for saa vidt der skulde vise sig Mangel paa Plads i disse Skoler. Der er nok, der gerne ville tage det Arbejde op, og jeg indrømmer, at det, der er udrettet, er ikke tilstrækkeligt, vi maa videre ad den Vej.

Et gammelt Ord siger, at Ungdommen er Fremtiden. Derfor ville vi alle saa grumme gerne have Part i den. Selv om der kan være noget sandt i, hvad man siger, som det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds udtalte, at Ungdommen er interesseløs, ødsel og forlystelsessyg og uden Sans for alvorlige Ting — saadan tror jeg, det ærede Medlem udtalte sig —, er det dog ikke helt rigtigt. Der er en Ungdom nu ud over Landet, der er lige saa interesseret, lige saa stærk optagen af det Liv, der rører sig, som der nogen Sinde før har været, og denne Ungdom skulde ikke gerne blive mindre talrig, men skulde snarere blive talrigere, og dertil tror jeg, at baade Aften- og Efterskolerne kunde bidrage. Men for Resten, ingen Skole er saa god som Livets egen Skole, og der er ingenting, de unge i 14—18 Aars Alderen have saa godt af som virkelig at have et Arbejde at tage op, et virkelig levende og personligt Arbejde. Kristen Kold skal en Gang have sagt, at det bedste, man kunde gøre for de unge mellem 14 og 18 Aar, var at lade dem selv tage saadan fat paa en Gerning, at de hver Aften, naar de gik i Seng, følte sig trætte og glade ved at kunne komme til at hvile. Han tilføjede endvidere: Faa de unge i Alderen fra 14 til 18 Aar ikke Lov til virkelig at arbejde og lære at arbejde, lære de det i det hele aldrig. Det er vist rigtigt. Jeg mener ikke, at blot man giver dem Arbejde i de Aar, gaar det hele af sig selv, men den legemlige Opdragelse og det legemlige Arbejde ere for de unge en saa væsentlig Faktor, at jeg tror, intet kan erstatte den. Derfor kan man best hjælpe de unge ikke ved at oprette Skoler, hvor man tog dem bort fra Arbejdet, men ved at lade de unge — her tænker jeg særlig paa Forholdene ude paa Landet — en eller to Dage om Ugen, som den højtærede Minister nævnede, faa nogen Undervisning samtidig med, at de deltog i Arbejdet i Hjemmene. Det var den bedste Ungdoms- og Fortsættelsesskole, man kunde faa.

Saa vidt jeg forstod det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds, udtalte han, at der i Bayern var oprettet Tvangsskoler. Jeg tror ikke, det var heldigt, om man vilde indføre noget saadant her.

Hvad skulde man stille op med Ungdommen, hvis den ikke kom? At idømme den Mulker kan der ikke saa godt være Tale om, og hvad skulde en stakkels Lærer gøre, der kom til at staa overfor en Forsamling unge, der vare komne i Skolen imod deres Villie? Han vilde være meget daarligt stillet. Den eneste Maade at hjælpe Ungdommen paa er at aabne den Mulighed for at søge en Fortsættelsesskole, naar de følte Trang og Lyst dertil, og naar deres Forældre følte, at Børnene kunde have godt af at søge en saadan Skole. At søge at indføre Tvangsskole vilde neppe passe os.

Skulde jeg nævne en Ordning, jeg kunde tænke mig kunde hjælpe de unge, skulde det være den, at man rundt omkring paa Landet gav Lærerne Lov til at holde Skole for de unge en eller to Dage om Ugen. Der er enkelte Lærere, der have prøvet derpaa og have søgt Ministeriets Tilladelse til at ordne sig saaledes, mod at de sørgede for, at Børnene i den Skole, de vare ansatte ved, ikke fik et mindre Timetal, end de skulde, og ikke led noget Tab i deres Undervisning, men det blev dem nægtet. Her i Folketinget sad for nogle Aar siden en Mand, der en Gang har ansøgt Autoriteterne om Tilladelse til at drive Efterskole, en Efterskole for den konfirmerede Ungdom, sammen med sin Børneskole, og han forpligtede sig til at sørge for, at Børnene fik tilstrækkelig Undervisning, fik de Timer, der kunde tilkomme dem, men det blev nægtet ham. Mange nuværende Folketingsmænd have siddet sammen med ham, det var Jensen-Knudstrup. Jeg mener, det er en Fejl, at Autoriteterne ikke have været villige til at lukke op saaledes, at der kunde tages en Efterskolevirksomhed op. Jeg tror nemlig, at hvor der er i det mindste to Lærere ved en Skole, og de have en Treklassedeling, kan der meget nemt blive tilstrækkelig Tid til at give de unge Undervisning en eller to Dage om Ugen, uden at det vilde være til Skade for Børneskolen, tværtimod vilde det snarere kunne hjælpe til, at Fagene bleve bedre delte, end de ere nu i Børneskolen, og ogsaa, at der kom mere Liv i Undervisningen der. Saa jeg vil henstille til den højtærede Minister, at dette Spørgsmaal tages op til Overvejelse. Man vil maaske sige, at det blev alligevel saa lidt, selv om man aabner den Mulighed, og det kan godt være, at det ikke er meget, at det er en ringe Begyndelse, men det er en sund og en naturlig Begyndelse. Viser det sig saa, at der kommer noget godt ud af dette, kan der muligvis vokse en Efter-